

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **Mgr. D. B.**, zastoupen Mgr. Tomaszem Pustówkou, advokátem se sídlem Hrabinská 498/19, 737 01 Český Těšín, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, 128 00 Praha 2, týkající se žaloby proti rozhodnutí ministryně spravedlnosti ze dne 8. 1. 2015, č. j. MSP-18/2014-LO-ROZ/3, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 3. 2018, č. j. 10 A 43/2015 – 36,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalovaného **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 7. 2014, č. j. MSP-66/2014-OJ-ORGV/4, rozhodl tak, že se žalobce nepřipouští k vykonání odborné justiční zkoušky, neboť nesplnil kvalifikační předpoklad vysokoškolského právníckého vzdělání pro přístup k právníkům profesím. Magisterský studijní program „Právní specializace se zaměřením na právo Polska“, který žalobce absolvoval na Jagellonské univerzitě v Krakově, nebyl uznán jako rovnocenný s vysokoškolským vzděláním v České republice v oboru „Právo a právní věda“ nebo „Právo“. O rozkladu žalobce rozhodla ministryně spravedlnosti dne 8. 1. 2015, č. j. MSP-18/2014-LO-ROZ/3 (dále jen „napadené rozhodnutí“), tak, že citované rozhodnutí zrušila a řízení zastavila. Dospěla k závěru, že prvostupňové rozhodnutí nemělo být vůbec vydáno, neboť s žalobcem nebylo zahájeno a vedeno správní řízení. Vyjádření žalovaného o nesplnění podmínek pro konání justiční zkoušky je tudíž nutné považovat pouze za sdělení, a k jeho obsahu ministryni nepřísluší se vyjadřovat. Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který rozsudkem ze dne 13. 3. 2018, č. j. 10 A 43/2015 – 36 (dále jen „napadený rozsudek“), napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Dle městského soudu o otázce připuštění či nepřipuštění k justiční zkoušce žalovaný, resp. ministryně spravedlnosti, rozhoduje správním rozhodnutím. Jelikož se ministryně spravedlnosti podstatou věci nezabývala, bylo žalobci upřeno právo na věcné posouzení v rozhodnutí o rozkladu.

[2] Rozsudek městského soudu napadl žalovaný (dále též „stěžovatel“) kasační stížností, k níž připojil návrh na přiznání odkladného účinku. Domnívá se, že v případě nepřiznání odkladného účinku by mohlo dojít k situaci, kdy stěžovatel na základě závazného výkladu městského soudu vydá nové rozhodnutí, jež rozhodnutím vůbec nemá být, nebo žalobci umožní

vykonat odbornou justiční zkoušku, čímž by po následném vyhovění kasační stížnosti nevratně postupoval v rozporu se zákonem. V případě důvodnosti kasační stížnosti by dále v obdobných případech bylo u jiných žadatelů postupováno odlišně, ačkoli by se nacházeli v totožné situaci jako žalobce. Takový postup by vedl k nejednotné správní praxi stěžovatele a byl by tudíž v rozporu se zásadou rovnosti a legitimního očekávání. Restituce rozhodnutí vydaných na základě právního názoru městského soudu by nadto byla nemožná nebo přinejmenším neúměrně obtížná.

[3] Žalobce se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřil.

II.

[4] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej ale může na návrh stěžovatele přiznat a užije přitom přiměřeně § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přizná žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[5] Nutno zdůraznit, že pravidelně je odkladný účinek spojován s tzv. řádnými opravnými prostředky, např. odvoláním, kde účinky rozhodnutí správního orgánu nastávají až v okamžiku rozhodnutí o opravném prostředku. Naproti tomu u opravných prostředků mimořádných, mezi něž spadá i kasační stížnost, je přiznání odkladného účinku předmětem úvahy rozhodujícího orgánu (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 581/06 ze dne 11. října 2006, <http://nalus.usoud.cz>: *Účelem [odložení vykonatelnosti rozhodnutí] je vytvoření časového prostoru pro posouzení ústavní stížnosti tak, aby před rozhodnutím soudu nedošlo k nevratným krokům, po nichž by se jeho rozhodování stalo jen akademickým cvičením a ochrana ústavně zaručených základních práv a svobod by byla toliko iluzorní).*

[6] Institut odkladného účinku je primárně spjat s žalobou jakožto nástrojem ochrany veřejných subjektivních práv adresáta veřejnoprávního působení. Odkladný účinek přiznávaný žalobě má proto ochránit tohoto adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy. Poskytnutím legitimace k podání kasační stížnosti správnímu orgánu se vyjadřuje zájem na efektivitě působení objektivního práva a jednotě a zákonnosti rozhodování krajských soudů ve správním soudnictví. Z tohoto hlediska je nutno nazírat i na otázku odkladného účinku kasační stížnosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2009, č. j. 6 Ads 87/2009 - 49, nebo ze dne 30. 6. 2015, č. j. 5 Ads 118/2015 - 18).

[7] Odkladný účinek kasační stížnosti může být žalovanému přiznán pouze ve výjimečných případech, kdy odložení účinků rozhodnutí krajského soudu bude podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu, jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinků vznikne jiným osobám a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem. Žalovaný musí stejně jako žalobce újmu tvrdit a osvědčit, tj. vysvětlit, v čem tato újma a její intenzita spočívá. Hrozba dalšího procesního vývoje ve správním řízení ani případná existence dvou odlišných správních rozhodnutí v téže věci (pokud by Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil), není sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58).

[8] Samotná hrozba, že stěžovatel v dalším řízení vydá ve věci rozhodnutí (které by v případě důvodnosti kasační argumentace vydáno být nemělo), tudíž bez přistoupení dalších okolností,

pokračování

znamenajících ohrožení důležitého veřejného zájmu, nepředstavuje újmu takové intenzity, která by mohla odůvodnit přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[9] Městský soud nezavázal stěžovatele k tomu, aby vůči žadatelům nacházejícím se ve stejném postavení jako žalobce, postupoval odlišným způsobem. Z odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku není zřejmé, jakým způsobem hodlá stěžovatel v takových případech postupovat. Pokud má v úmyslu rozhodovat nadále stejným způsobem jako doposud, je možné, že takový postup soudy následně shledají nezákonným. Pokud chce stěžovatel upozornit na skutečnost, že by měl být vázán tím, že v případě žalobce vydá rozhodnutí dle § 67 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, a měl by tak poté postupovat vůči všem dalším žadatelům o vykonání justiční zkoušky, stále se nejedná o dostatečně intenzivní hrozbu veřejnému zájmu. Tato hrozba spočívá pouze v tom, že v případě úspěšnosti kasační stížnosti by v mezidobí hypoteticky mohlo dojít k odmítnutí uchazečů o justiční zkoušku „vyšší“ formou (rozhodnutím), než zákon předpokládá. Pokud by poté Nejvyšší správní soud dal stěžovateli za pravdu a napadený rozsudek městského soudu jako nezákonný zrušil, jakékoliv případně do té doby existující legitimní očekávání adresátů veřejné správy, resp. založená správní praxe stěžovatele, by od té chvíle do budoucna byla naprosto bez významu.

[10] V případě tvrzení, že na základě závazného výkladu městského soudu může dojít k situaci, že stěžovatel žalobci umožní vykonat odbornou justiční zkoušku (aniž by žalobce splňoval podmínky pro její vykonání), se v nynější procesní situaci jedná o obavy předčasné. Městský soud stěžovateli neuložil umožnit žalobci výkon justiční zkoušky, toliko jej zavázal k tomu, aby o rozkladu žalobce rozhodl stanoveným způsobem. Ministr event. ministryně spravedlnosti bude muset v dalším řízení přezkoumat prvostupňové rozhodnutí stěžovatele a věcně posoudit rozklad žalobce, nikoliv umožnit žalobci vykonat justiční zkoušku.

[11] Jelikož argumentace stěžovatele přiznání odkladného účinku neodůvodňuje, Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal.

[12] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že výrok o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. dubna 2018

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu